

การศึกษาความสัมพันธ์และการเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 4 รูปแบบในประเทศไทย

หัตถพันธ์ วงชารี*

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ประเทศไทย

Examining the Relationship between and the Comparison of Aggressive Behavior Across Four Parenting Styles in Thailand

Hattaphan Wongcharee*

Faculty of Science and Technology, Pathumwan Institute of Technology, Thailand

Article Info

Research Article

Article History:

Received 23 September 2025

Revised 12 December 2025

Accepted 18 December 2025

คำสำคัญ

พฤติกรรมก้าวร้าว

การอบรมเลี้ยงดู

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู

* Corresponding author

E-mail address:

hattaphan.w@pit.ac.th

บทคัดย่อ

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นหนึ่งในพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ได้รับความนิยมในการศึกษาหาสาเหตุของพฤติกรรม หนึ่งในสาเหตุที่ถูกกล่าวถึงคือรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 4 รูปแบบ การศึกษาพื้นฐานของสองประเด็นนี้ในบริบทของประเทศไทยยังพบได้น้อย การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละรูปแบบ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มเติมองค์ความรู้พื้นฐานให้มากยิ่งขึ้น โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอายุ 18-25 ปี จำนวน 293 คน (อายุเฉลี่ย 21.85 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.98) เป็นเพศชายร้อยละ 83.28 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 16.72 ใช้แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวและแบบสำรวจรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเพื่อเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการทดสอบ F-test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 1.พบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ($r = .44, p < .01$) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ ($r = .40, p < .01$) และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง ($r = .45, p < .01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และ 2. พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากแต่ละรูปแบบ (4 รูปแบบ) ได้แก่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(3, 98) = 16.66, p < .01$) การศึกษานี้ช่วยยืนยันถึงความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 รูปแบบกับพฤติกรรมก้าวร้าวในบริบทของประเทศไทย และยังพบประเด็นเพิ่มเติมว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบกักขังหรือผสมผสานมีจำนวนที่มากกว่าแบบชัดเจน ทั้ง 4 รูปแบบ ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มการอบรมเลี้ยงดูในปัจจุบันที่ผู้เลี้ยงดูปรับเปลี่ยนรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและผสมผสานจากรูปแบบเดิมให้เหมาะสมกับเด็กและสถานการณ์มากขึ้น

Keywords:

aggressive behavior,
parenting,
parenting style

Abstract

Aggressive behavior is an undesirable behavior that has received considerable research attention in the investigation of behavioral causes. One frequently discussed contributing factor is parenting style, which can be categorized into four distinct types. However, foundational studies examining these two constructs within the Thai context remain limited. This study therefore aims to: 1) examine the relationship between aggressive behavior and parenting styles, and 2) compare aggressive behavior across different parenting styles. These objectives will contribute to expanding the fundamental knowledge base in this area. Data were collected from a sample of 293 participants aged 18-25 years (mean age 21.85 years, standard deviation = 1.98), comprising 83.28% males and 16.72% females. Aggression Questionnaire and Parenting Style Rating Scale were used for data collection. Data analysis included descriptive statistics, Pearson correlation analysis, and one-way ANOVA. The results revealed that aggressive behavior had significant positive correlations with authoritarian ($r = .44, p < .01$), permissive ($r = .40, p < .01$), and neglectful ($r = .45, p < .01$) parenting style, but showed no relationship with authoritative parenting style. Additionally, the study found that all four parenting styles - authoritative, authoritarian, permissive, and neglectful parenting style - demonstrated statistically significant differences in aggressive behavior levels ($F(3, 98) = 16.66, p < .01$). This study confirms the relationships and differences between the four parenting styles and aggressive behavior in the Thai context and additionally finds that ambiguous or mixed parenting styles account for a greater proportion than the clearly defined four styles. This reflects current parenting trends where caregivers adapt their parenting approaches and blend traditional styles to be more suitable for different situations and individual children.

1. ที่มาและความสำคัญ

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมการตอบสนองต่อความขัดแย้งในระดับต่าง ๆ (Freud, 1937/1964) ซึ่งเกิดขึ้นในทุกช่วงอายุตั้งแต่ช่วงวัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ หรือกระทั่งในวัยผู้สูงอายุ พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นหนึ่งในพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของบุคคลและสังคม (Connor et al., 2019, p. 577; Kourkoutas & Stavrou, 2018, p. 2117) และถูกรายงานว่าเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทั้งในระดับครอบครัว ระดับชุมชน และระดับประเทศ (Azimi et al., 2012) ซึ่งทั่วโลกต่างให้ความสนใจถึงผลกระทบและอัตราการเพิ่มขึ้นของปัญหานี้ (Chen & Sun, 2025; Y. Zhang et al., 2022) อย่างเช่น จากรายงานประจำปี ค.ศ. 2023 ของสำนักงานสอบสวนกลาง (Federal Bureau of Investigation: FBI) ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าอัตราการก่ออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงของวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีอัตราสูงขึ้นร้อยละ 9.94 ภายในหนึ่งปี (Whisnant, 2024) และจากบทสัมภาษณ์ของผู้อำนวยการหน่วยลดความรุนแรงของลอนดอน (London's Violence Reduction Unit: VRU) ประเทศอังกฤษ พบว่าในปี ค.ศ. 2023 วัยรุ่นที่มีอายุ 10 ถึง 14 ปี ตกเป็นผู้ต้องสงสัยในการก่ออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรง ซึ่งรวมถึงการใช้มีด มีอัตราสูงขึ้นถึงร้อยละ 38.00 ภายในหนึ่งปี (France, 2025) และจากรายงานในปี ค.ศ. 2022 ของสถิติเกี่ยวกับระบบยุติธรรมเยาวชน (Juvenile justice statistics) ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าวัยรุ่นตอนปลายอายุ 18 ถึง 24 ปีถูกจับด้วยคดีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงถึงร้อยละ 21 ของคดีความ ซึ่งมากกว่าวัยรุ่นช่วงอื่น ๆ ถึง 3 เท่า และมีแนวโน้มที่จะมากขึ้น (Department of Justice, Office of Justice Programs, 2022) สำหรับประเทศไทยพบพฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่นด้วยเช่นกัน จะเห็นได้จากผลการสำรวจของกรมสุขภาพจิตในปี พ.ศ. 2559 พบว่าในวัยรุ่นที่มีอายุ 13 ถึง 17 ปี (มีจำนวนประมาณ 4 ล้านคน) มีพฤติกรรมความเกรและก้าวร้าวอยู่ร้อยละ 3.80 หรือประมาณ 150,000 คนทั่วประเทศ (กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต, สถาบันราชานุกูล, 2561) และจากงานวิจัยของ Sirirassamee et al. (2017) ที่พบว่าวัยรุ่นไทยที่มีอายุ 13 ถึง 24 ปี มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง เช่น การต่อสู้และทำร้ายร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการสำรวจภาวะสุขภาพของนักเรียนทั่วโลก ฉบับรายงานผลประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2564 ขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) พบว่าวัยรุ่นที่มีอายุ 13 ถึง 17 ปี ร้อยละ 25.10 มีพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งรวมถึงการทะเลาะวิวาท อย่างน้อย 1 ครั้งในช่วง 12 เดือนก่อนการเก็บแบบสำรวจ (World Health Organization, 2021, p. 5) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดขึ้นจริงในประเทศไทยและอาจกลายเป็นปัญหาของสังคมได้

พฤติกรรมก้าวร้าวสามารถส่งผลกระทบทางตรงต่อบุคคลที่อยู่รอบข้าง และยังส่งผลกระทบต่อตัวผู้ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวได้อีกด้วย (Alcaide et al., 2025) ตัวอย่างของผลกระทบระยะสั้น ได้แก่ ระดับการเรียนตกต่ำ เพิ่มอัตราการหยุดเรียนกลางคัน เพิ่มอัตราการปฏิเสธจากกลุ่มเพื่อน เพิ่มอัตราความขัดแย้งในครอบครัว ลดอัตราการพูดคุยแบบเปิดใจระหว่างสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น (Centers

for Disease Control and Prevention, 2025; Estévez et al., 2018) และผลกระทบระยะยาว ได้แก่ อัตราการถูกพักเรียนหรือถูกไล่ออกจากโรงเรียนสูงขึ้น อัตราการกระทำผิดกฎหมายสูงขึ้น (สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์, 2556) รวมถึงอาจก่อให้เกิดความผิดปกติทางอารมณ์ ความผิดปกติในการนอน ภาวะซึมเศร้า ภาวะวิตกกังวล โรคพฤติกรรมผิดปกติ อัตราการใช้สารเสพติดสูงขึ้น และอาจก่อให้เกิดโรคทางกายเรื้อรังได้ เป็นต้น (Centers for Disease Control and Prevention, 2025; Malti & Rubin, 2018; World Health Organization, 2024) จากตัวอย่างของผลกระทบจะพบว่าปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อตัวระดับบุคคล และอาจส่งผลกระทบต่อระดับประเทศได้ เนื่องจากวัยรุ่นคืออนาคตของชาติที่จะกลายมาเป็นผู้ใหญ่ที่คอยขับเคลื่อนประเทศในอนาคต นี่จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมปัญหาเรื่องพฤติกรรมก้าวร้าวจึงควรได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษ

ในปัจจุบันปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวมีแนวโน้มเพิ่มระดับความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่น (เบญจมาภรณ์ รุ่งแสง, 2563, น. 94; Esposito et al., 2022) นักวิจัยและนักวิชาการล้วนศึกษาหาสาเหตุของปัญหาเพื่อหาแนวทางในการป้องกัน ผ่านการศึกษาหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาองค์ประกอบของพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจธรรมชาติของพฤติกรรมก้าวร้าวและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวได้อย่างครอบคลุม อีกทั้งยังช่วยให้สามารถวัดและประเมินได้ง่ายขึ้น (Buss & Perry, 1992; Ruiz-Esteban et al., 2025; Shemesh et al., 2024) ในปัจจุบันมีงานวิจัยหลายฉบับแสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ว่ามีหลายปัจจัยเป็นตัวกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น เช่น ปัจจัยทางพันธุกรรม (Jiang et al., 2024) ปัจจัยทางกายภาพของสมองและระบบประสาท (Office of the Surgeon General (US), 2001) ปัจจัยทางจิตใจ (Estévez & Góngora, 2009) ปัจจัยของเพื่อน (Centers for Disease Control and Prevention, 2024; Estévez et al., 2018) หรือแม้กระทั่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู (Estévez & Góngora, 2009; Muarifah et al., 2022; Perez-Gramaje et al., 2020) ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีการศึกษาและพบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยเช่นกัน

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ถูกนิยามว่าเป็นลักษณะการเลี้ยงดูเด็กทางร่างกายและทางจิตใจ รวมไปถึงการอบรมพฤติกรรมหรือทัศนคติให้กับเด็ก (Holden, 2015) โดยผู้เลี้ยงดู (พ่อแม่หรือผู้ปกครอง) จะผสมผสานทัศนคติ พฤติกรรม และบรรยากาศทางอารมณ์ของตนเองไปควบคู่กับการอบรมและเลี้ยงดูเด็ก (Bornstein & Zlotnik, 2008, p. 497) ซึ่งผู้เลี้ยงดูจะมีรูปแบบที่แตกต่างหรือคล้ายคลึงกันไปตามลักษณะของตน โดยรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละรูปแบบจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม พัฒนาการ และการปรับตัวของเด็กแตกต่างกัน (American Psychological Association, 2017; Baumrind, 1971; Holden, 2015) Baumrind ได้นำเสนอรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 3 รูปแบบ (Baumrind, 1971, pp. 1-2, 1991, p. 1012; Masud et al., 2019, p. 1016) ได้แก่

1. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (*Authoritative parenting style*) เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้เลี้ยงดูจะเอาใจใส่และตอบสนองต่อความต้องการของเด็กในระดับสูง โดยจะอนุญาตให้เด็กมี

อิสระตามวุฒิภาวะ แต่ในขณะเดียวกันผู้เลี้ยงดูจะกำหนดขอบเขตพฤติกรรมของเด็ก และกำหนดให้เด็ก เชื่อฟังและปฏิบัติตามแนวทางที่ผู้เลี้ยงดูกำหนดไว้อย่างมีเหตุผล แม้วิธีการนี้จะมีแนวทางปฏิบัติหรือ กฎเกณฑ์ที่แน่นอน แต่ในขณะเดียวกันผู้เลี้ยงดูจะให้ความรัก ความอบอุ่น ความใส่ใจต่อเด็ก เปิดโอกาส ให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง ส่งเสริมการสื่อสารระหว่างผู้เลี้ยงดูและเด็ก และรับฟังเหตุผลจากเด็ก (Baumrind, 1971, pp. 1-2; Delvecchio et al., 2020, p. 515)

2. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (Authoritarian parenting style) เป็นรูปแบบการอบรม เลี้ยงดูที่ผู้เลี้ยงดูจะมีความคาดหวังและความเข้มงวดที่สูง แต่จะไม่ตอบสนองความต้องการของเด็ก หรือ ตอบสนองในระดับที่ต่ำ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูนี้จะมีการจัดระบบการควบคุมพฤติกรรมเด็กอย่างเข้มงวด โดยการตั้งแนวทางการปฏิบัติหรือกฎเกณฑ์ที่เคร่งครัด และตั้งความคาดหวังสูง โดยมีการอธิบายถึง เหตุผลที่น้อยหรืออาจไม่มีการอธิบายเลย ผู้เลี้ยงดูจะไม่เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็นหรือสื่อสารที่ อยู่นอกเหนือจากกฎเกณฑ์ และเน้นการลงโทษเมื่อเด็กไม่ทำตามความคาดหวังหรือกฎเกณฑ์ของผู้เลี้ยงดู (Baumrind, 1971, pp. 1-2; Delvecchio et al., 2020, p. 515)

3. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ (Permissive parenting style หรือ Indulgent parenting style) เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้เลี้ยงดูมีความเอาใจใส่และตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก ในระดับที่สูง แต่กลับมีความคาดหวังหรือความเข้มงวดในการควบคุมพฤติกรรมเด็กที่ต่ำ ผู้เลี้ยงดูจะปล่อยให้ เด็กจัดการตนเองอย่างเสรีหรือไม่มีการกำหนดขอบเขตใด ๆ ไม่มีการลงโทษหรือมีการลงโทษที่น้อยมาก โดยเด็กสามารถแสดงออกได้อย่างเปิดเผยและผู้เลี้ยงดูจะไม่ควบคุมเด็ก (Baumrind, 1971, pp. 1-2; Luyckx et al., 2011, p. 469)

หลังจากนั้น Maccoby and Martin ได้ศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูตามแนวคิดของ Baumrind และได้นำเสนอรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบที่ 4 คือ 4. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง (Uninvolved parenting style หรือ Neglectful parenting style) เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้เลี้ยงดูคาดหวังและ ตอบสนองต่อความต้องการของเด็กในระดับต่ำ ผู้เลี้ยงดูจะให้การดูแลเอาใจใส่ต่อเด็กน้อยมาก เพิกเฉย ไม่เรียกร้อง ไม่วางกฎเกณฑ์ และไม่ควบคุมพฤติกรรมใด ๆ ของเด็ก (ดุษยา จิตตะโยธิน, 2552, น. 176; Maccoby & Martin, 1983, as cited in Kuppens & Ceulemans, 2019, p. 169; Power, 2013, pp. S-17) จากที่กล่าวไปจะพบได้ว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีวิธีการการจัดการ และความคาดหวังที่แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อพัฒนาการ บุคลิกภาพ และตัวตนของเด็กที่ต่างกัน (Tehrani et al., 2024) โดยหนึ่งใน ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนั้นคือพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กที่ถูกเลี้ยงด้วยรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ แตกต่างกัน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูนั้นเกิดขึ้นมา เป็นเวลานานและจากงานวิจัยที่ผ่านมาต่างพบหลักฐานเชิงประจักษ์ของความสัมพันธ์ อย่างเช่น งานวิจัย ของ Zhu et al. (2025) ที่ทำการศึกษาในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยพบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู

สามารถทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวของนักศึกษาได้ ขณะที่งานวิจัยของ Perez-Gramaje et al. (2020) ที่ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างวัยรุ่น ชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยฉบับอื่น ๆ พบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทอดทิ้ง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าว ในขณะที่รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ไม่พบความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าว แต่กลับพบความสัมพันธ์ทางบวกกับพัฒนาการทางบวกของเด็ก (Chan et al., 2018; Masud et al., 2019; Munoz et al., 2017; Perez-Gramaje et al., 2020; Z. Lin et al., 2023b) จากงานวิจัยที่กล่าวไปข้างต้นจะพบได้ว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าว และแต่ละรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูต่างมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าการศึกษาในประเด็นนี้ในต่างประเทศจะเป็นที่นิยมและแพร่หลาย โดยเฉพาะในประเทศแถบตะวันตก (Alcaide et al., 2025, p. 104) แต่จากการสืบค้นการศึกษาและงานวิจัยในประเด็นดังกล่าวในประเทศไทยกลับพบเพียงการศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับประเด็นอื่น ๆ มีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับพฤติกรรมก้าวร้าวในประเทศไทยน้อยมาก (จากการสืบค้นข้อมูลใน ThaiJo ด้วยคำสำคัญ “รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู” “พฤติกรรมก้าวร้าว” “Parenting style” “Aggressive behaviors” พบงานวิจัยที่ใกล้เคียง แต่ไม่ใช่ประเด็นเดียวกันกับงานวิจัยฉบับนี้ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา เพียง 6 เรื่องเท่านั้น เช่น การศึกษารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับการลดพฤติกรรมก้าวร้าว รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับทัศนคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นต้น) อีกทั้งยังขาดองค์ความรู้พื้นฐานในประเด็นนี้ในบริบทของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการเพิ่มพูนองค์ความรู้ในประเด็นนี้และช่วยให้นักวิจัย นักวิชาการ และสังคมเข้าใจในประเด็นของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น

การศึกษาความสัมพันธ์และการเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 4 รูปแบบในประเทศไทยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาใน 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 รูปแบบ ว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวจริงหรือไม่ในบริบทของประเทศไทย ประเด็นที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละรูปแบบ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 รูปแบบ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อให้สามารถศึกษาได้อย่างครอบคลุมและครบถ้วน ผู้วิจัยได้เลือกมาตรวัด 2 ฉบับที่ถูกสร้างจากทฤษฎีต้นฉบับ แปลเป็นภาษาไทย และใช้อย่างแพร่หลาย ได้แก่ 1. แบบสำรวจรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู (Parenting Style Rating Scale) ซึ่งถูกพัฒนามาจากแนวคิดของ Baumrind (1971) และ Maccoby and Martin (1983) (อ้างถึงใน พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุษย์ และคณะ, 2545) และ 2. แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว (Aggression Questionnaire) สร้างโดย Buss and Perry (1992) เพื่อทำการศึกษานในงานวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยเลือกศึกษาประเด็นนี้ในกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่น (อายุ 18 ถึง 25 ปี) (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2553; Arnett, 2000) โดยมีเหตุผลหลัก 2 ประเด็น ได้แก่ เหตุผลที่ 1. การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวในงานวิจัยฉบับต่าง ๆ ส่วนใหญ่นิยมศึกษาในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นผลมาจากช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงอายุที่แสดงความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวในภาพรวมอย่างเด่นชัดมากกว่าช่วงอายุอื่น ๆ (Seo et al., 2023) และเป็นช่วงอายุที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านพฤติกรรมก้าวร้าวได้อย่างชัดเจน (Fauzi et al., 2023; Marcus, 2007) นอกจากนี้ปัจจัยข้างต้นแล้ว ยังมีปัจจัยการด้านป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวที่สามารถพุดคุยด้วยเหตุผลมากกว่าช่วงวัยเด็ก และแก้ไขพฤติกรรมได้ง่ายกว่าช่วงวัยผู้ใหญ่กับวัยสูงอายุ การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวจึงเป็นที่นิยมในช่วงวัยรุ่นเป็นหลัก เหตุผลที่ 2. คือลักษณะของแบบสำรวจรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู เนื่องจากลักษณะของแบบสำรวจมีลักษณะเป็นการตอบแบบการรายงานตนเอง (Self report) ซึ่งต้องใช้การอ่านและทบทวนการกระทำหรือทำที่ของพ่อแม่ ช่วงเวลาที่เหมาะสมจึงควรเป็นช่วงวัยเด็กโตและวัยรุ่นที่สามารถอ่านและตอบด้วยตนเอง และสามารถจดจำการกระทำหรือทำที่ของพ่อแม่ตนเองได้ดี เมื่อนำทั้ง 2 เหตุผลหลักมาเทียบเคียงแล้ว ช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมที่สุดในการศึกษาครั้งนี้คือช่วงวัยรุ่น จากทั้งหมดที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบการศึกษาตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อ ดำเนินการการศึกษาเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน วิเคราะห์ข้อมูล อภิปราย และสรุปผลการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

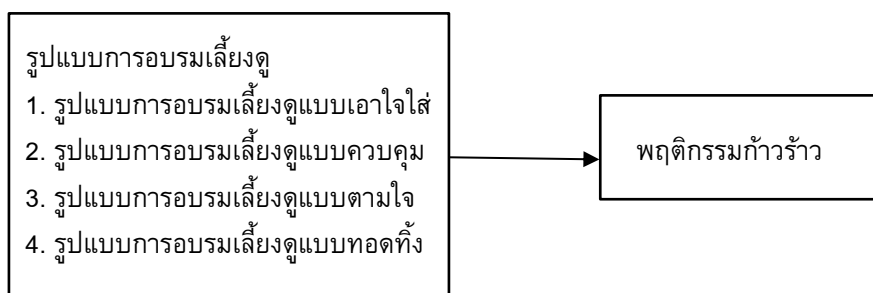
- 2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละรูปแบบ

3. สมมติฐานงานศึกษา

- 3.1 พฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง แต่ไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่
- 3.2 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิด

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนาเปรียบเทียบ (Descriptive Comparative Research) ผู้วิจัยศึกษา ค้นคว้า และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และได้รวบรวมเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

5. วิธีการดำเนินงาน

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการศึกษาจากต้นสังกัดเลขที่ สท. 117/2565 และได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องมือในการศึกษาจากต้นสังกัดของแต่ละมาตรวัดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2566 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2566 โดยหน้าแรกของชุดคำถาม ผู้วิจัยได้ใส่รายละเอียดของการศึกษา ความเสี่ยงของการศึกษา เอกสารชี้แจงสิทธิของผู้เข้าร่วม และข้อมูลการติดต่อของผู้วิจัยในกรณีที่มีข้อสงสัยเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอ่านและรับทราบข้อมูลก่อนจะตัดสินใจและยินยอมเข้าร่วมในการตอบชุดคำถามอย่างสมัครใจ โดยถ้าผู้เข้าร่วมไม่ยินยอมที่จะเข้าร่วม ผู้เข้าร่วมสามารถบอกปฏิเสธโดยไม่ต้องแจ้งเหตุผลใด ๆ แก่ผู้วิจัยได้ทันที

6. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือกลุ่มประชากรคนไทยที่มีอายุตั้งแต่ 18-25 ปี (วัยรุ่น) โดยผู้วิจัยคำนวณสูตรจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของคอคแรน (Cochran's formula) (Cochran, 1977, p. 110) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ($Z = 1.96$) ค่าสัดส่วนประชากรเท่ากับ 0.5 ($p = 0.5$) และค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 6 ($e = 0.06$) เมื่อคำนวณออกมาแล้วพบว่าต้องเก็บจำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 267 คน โดยมีเกณฑ์การตัดเข้าคือ ไม่ได้ถูกวินิจฉัยว่ามีพฤติกรรมก้าวร้าวหรือใช้ความรุนแรง โดยเบื้องต้นผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจำนวน 302 คน เพื่อชดเชยอัตราการสูญหายของข้อมูลและคัดกรองข้อมูล (จำนวนสุดท้ายของกลุ่มตัวอย่างคือ 293 คน) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้น (Multistage Sampling)

7. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ชุดคำถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

7.1 ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ และข้อมูลการวินิจฉัย (เกณฑ์การตัดเข้า)

7.2 ส่วนที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว (Aggression Questionnaire) ถูกสร้างโดย Buss and Perry ในปี ค.ศ. 1992 และในปี พ.ศ. 2561 ถูกพัฒนา ดัดแปลง และแปลเป็นภาษาไทยโดย ภราดร ยิ่งยวด (2561) ซึ่งแบบประเมินนี้เป็นการให้ผู้ตอบระบุว่าตนเคยเป็นหรือกระทำความผิดกรรมเช่นนั้น ในระดับใด (มีทั้งหมด 4 ระดับ จาก 1 คือระดับไม่เป็นเลย ถึง 4 คือเป็นประจำ) แบบประเมินแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ องค์ประกอบความก้าวร้าวทางร่างกายมี 8 ข้อกระทง องค์ประกอบความก้าวร้าวทางวาจา มี 5 ข้อกระทง องค์ประกอบความโกรธมี 7 ข้อกระทง และองค์ประกอบความไม่เป็นมิตรมี 7 ข้อกระทง รวมทั้งหมด 27 ข้อกระทง เป็นข้อกระทงทางบวก 26 ข้อ ข้อกระทงทางลบ 1 ข้อ คัดคะแนนโดยการรวมคะแนนดิบแต่ละองค์ประกอบและการรวมคะแนนในภาพรวม (ในการศึกษาครั้งนี้ไม่นำองค์ประกอบของ พฤติกรรมก้าวร้าวทั้ง 4 องค์ประกอบมารวมวิเคราะห์ เนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้มุ่งเน้นการศึกษาพฤติกรรม ก้าวร้าวในภาพรวม การศึกษาแบบแยกองค์ประกอบอาจทำให้วัตถุประสงค์หลักของงานวิจัยคลาดเคลื่อน การวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 4 อันแยกกันอาจส่งผลให้เพิ่มจำนวนการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งอาจนำไปสู่ ปัญหาความคลาดเคลื่อนทางสถิติ และลดความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย)

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัดดังนี้ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยวิธี IOC (Index of item-objective congruence) พบว่าข้อกระทงทั้งหมดมีค่าตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 ซึ่งถือว่า ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ (วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ, 2565, น. 175) ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยค่า Item-total correlation พบว่าข้อกระทงทั้งหมดมีค่าตั้งแต่ 0.40 ถึง 0.75 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อ (ศักดิ์ชัย จันทะแสง, 2567, น.6) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) พบว่าเท่ากับ 0.94 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี และ สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่นิยมใช้คือ 0.70 (Cronbach, 1949, p. 78; Inyoo & Polsook, 2022, p. 607)

7.3 ส่วนที่ 3 แบบสำรวจรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู (Parenting Style Rating Scale) เป็นมาตรวัด ที่ถูกพัฒนามาจากแบบสำรวจรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของพรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และคณะ ในปี พ.ศ. 2545 ซึ่งนำแนวคิดมาจาก Baumrind (1971) และ Maccoby and Martin (1983) (อ้างถึงใน พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และคณะ, 2545) และวีรณัฐ วงศ์คงเดช (2547) ได้ปรับปรุงแบบสำรวจ ให้มีจำนวนข้อกระทงลดลง ซึ่งแบบสำรวจนี้เป็นการให้ผู้ตอบพิจารณาว่าข้อความในข้อกระทงตรงกับ การกระทำหรือท่าทีของพ่อแม่ในระดับใด กล่าวคือให้ผู้ตอบหรือผู้เข้าร่วมตอบว่าตนเองเคยได้รับการ เลี้ยงดูจากพ่อแม่ของตนเองอย่างไร (โดยไม่ได้เก็บข้อมูลจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง) (มีทั้งหมด 5 ระดับ จาก 1 คือไม่ตรงเลย ถึง 5 คือตรงมาก) แบบสำรวจแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มี 17 ข้อกระทง องค์ประกอบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมี 17 ข้อกระทง องค์ประกอบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ 16 ข้อกระทง และองค์ประกอบรูปแบบ การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งมี 17 ข้อกระทง รวมทั้งหมด 67 ข้อกระทง เป็นข้อกระทงทางบวก 66 ข้อ ข้อกระทงทางลบ 1 ข้อ การคัดคะแนนมี 2 รูปแบบ คือ การรวมคะแนนดิบของแต่ละองค์ประกอบ (ไม่สามารถรวมคะแนนรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็นภาพรวมได้ เนื่องจากข้อจำกัดของมาตรวัด) และ การจำแนกลักษณะของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของแต่ละบุคคล (กล่าวเพิ่มเติมในขั้นการเตรียมข้อมูล)

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัดดังนี้ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยวิธี IOC (Index of item-objective congruence) พบว่าข้อกระทงทั้งหมดมีค่าตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อ (วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ, 2565, น. 175) ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยค่า Item-total correlation พบว่าข้อกระทงทั้งหมดมีค่าตั้งแต่ 0.37 ถึง 0.77 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อ (ศักดิ์ชัย จันทะแสง, 2567, น. 6) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) พบว่าเท่ากับ 0.97 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่นิยมใช้คือ 0.70 (Cronbach, 1949, p. 78; Inyoo & Polsook, 2022, p. 607)

8. การเตรียมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลของชุดคำถามการตอบจากแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบสำรวจรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของผู้เข้าร่วมงานวิจัย เพื่อปรับข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบของ Excel หลังจากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลสูญหายและคัดกรองการตอบแบบสอบถามของผู้เข้าร่วมงานวิจัย จากข้อคำถามที่ใช้ตรวจสอบการอ่านของผู้เข้าร่วมทดลอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบ Instructional manipulation checks (IMCs) จำนวน 1 ข้อ ในแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว และ 1 ข้อในแบบสำรวจรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งมีข้อคำถามใกล้เคียงกับข้อกระทงอื่น ๆ แต่มีส่วนท้ายประโยคระบุให้ตอบ 1 คะแนน (ป้องกันการตอบแบบสอบถามโดยไม่อ่าน) พบว่าจากการตอบของผู้เข้าร่วมงานวิจัย 302 คน มีข้อมูลที่ผ่านการคัดกรองจำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 97.02 โดยข้อมูลจากแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ทันที

การเตรียมข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว นั้น ในขั้นแรกนำข้อกระทงทางลบมากลับคะแนน หลังจากนั้นเตรียมข้อมูลโดยการรวมคะแนนดิบของข้อกระทงทุกข้อรวมกัน แล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในขั้นถัดไป

ข้อมูลจากแบบสำรวจรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูจำเป็นต้องมีการเตรียมข้อมูลก่อน ในขั้นแรกนำข้อกระทงทางลบมากลับคะแนน แล้วจึงแบ่งการเตรียมข้อมูลเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 คือการรวมคะแนนเพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิธีการเตรียมข้อมูลเป็นการรวมคะแนนดิบของข้อกระทงต่าง ๆ ตามองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ รูปแบบที่ 2 คือการจำแนกลักษณะของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู กล่าวคือผู้เข้าร่วมงานวิจัยหนึ่งคนจะถูกจัดกลุ่มให้อยู่ในลักษณะของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเพียงประเภทเดียว เพื่อใช้เปรียบเทียบกับผลการทดสอบ F-test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยขั้นตอนการเตรียมข้อมูลนั้น เริ่มจากการแปลงคะแนนดิบเป็นค่ามาตรฐาน (Z-score) และนำคะแนนดิบที่เป็นค่ามาตรฐานของแต่ละองค์ประกอบมาลบด้วยค่ามาตรฐานของอีก 3 รูปแบบที่เหลือ นำคะแนนดิบที่เป็นค่ามาตรฐานที่ลบแล้วมาเปรียบเทียบกับคะแนนดิบที่เป็นค่ามาตรฐานที่ลบแล้วของรูปแบบอื่น ๆ หากพบว่ามีค่ามาตรฐานสูงกว่าอีก 3 รูปแบบอย่างน้อยครั้งหนึ่งของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก็จะถูกจัดให้เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบนั้น ๆ หากไม่สูงกว่าอย่างน้อย

เครื่องหนึ่ง ผู้เข้าร่วมการศึกษาค้นนั้นก็จะถูกจัดให้อยู่ในการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบก่อกวมหรือผสมผสานจากการจัดเตรียมข้อมูลชุดนี้สามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบก่อกวมหรือหรือผสมผสาน มีจำนวน 191 คน (ร้อยละ 65.19) โดยในกลุ่มนี้คือกลุ่มตัวอย่างที่ถูกอบรมเลี้ยงดูโดยวิธีผสมหรือไม่เน้นไปที่รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจากทั้ง 4 รูปแบบจึงไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบได้

กลุ่มที่ 2 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบชัดเจน มีจำนวน 102 คน (ร้อยละ 34.81) โดยกลุ่มนี้คือกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลี้ยงดูด้วยรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจากหนึ่งใน 4 รูปแบบอย่างชัดเจน ซึ่งสามารถนำมาเปรียบเทียบได้โดยใช้การทดสอบ F-test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว สามารถแบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบชัดเจน ออกเป็น 4 รูปแบบดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของการจำแนกรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบชัดเจน 4 รูปแบบ

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู	จำนวน	ร้อยละ (รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู แบบชัดเจน, n = 102)	ร้อยละ (กลุ่มตัวอย่าง, n = 293)
1. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่	69	67.65	23.55
2. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม	15	14.71	5.12
3. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ	6	5.88	2.05
4. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง	12	11.77	4.09

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตรวจสอบตัวแปรทุกตัวว่ามีการแจกแจงปกติหรือไม่ โดยวิเคราะห์จากค่าความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) พบว่าตัวแปรทุกตัวมีค่าอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Byrne, 2010, p. 103; University of Cambridge, MRC Cognitive and Brain Sciences Unit, 2018) แล้วจึงนำข้อมูลไปดำเนินการในขั้นตอนถัดไป

9. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

9.1 ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ผู้วิจัยวิเคราะห์อายุ เพศ แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบสำรวจรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยทำการวิเคราะห์ในโปรแกรมทางสถิติ SPSS

9.2 ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) ผู้วิจัยวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมก้าวร้าว (ภาพรวม) และองค์ประกอบของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู โดยทำการวิเคราะห์ในโปรแกรมทางสถิติ SPSS

9.3 ส่วนที่ 3 การทดสอบ F-test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ผู้วิจัยวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง ว่ามีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แตกต่างกันหรือไม่ โดยทำการวิเคราะห์ในโปรแกรมทางสถิติ SPSS

10. ผลการศึกษา

10.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 21.85 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.98) เป็นเพศชายร้อยละ 83.28 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 16.72

10.2 ส่วนที่ 2 ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

จากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าว และองค์ประกอบของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ค่าสหสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 4 รูปแบบ

ปัจจัย	1	2	3	4	5
1. พฤติกรรมก้าวร้าว	1	.07	.44**	.40**	.45**
2. องค์ประกอบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่		1	.25**	.65**	.31**
3. องค์ประกอบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม			1	.73**	.93**
4. องค์ประกอบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ				1	.81**
5. องค์ประกอบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง					1
ค่าเฉลี่ย (Mean)	47.63	52.15	38.02	39.28	39.42
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	13.05	13.86	25.77	11.94	13.87

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมในระดับปานกลาง ($r = 0.44, p < .01$) องค์ประกอบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจในระดับปานกลาง ($r = 0.40, p < .01$) และองค์ประกอบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งใน

ระดับปานกลาง ($r = 0.45$, $p < .01$) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2564, น. 363) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่

10.3 ส่วนที่ 3 การทดสอบ F-test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

จากการเตรียมข้อมูลได้จำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มที่ถูกอบรมเลี้ยงดูรูปแบบกำกวมหรือผสมผสาน (ไม่นำมาวิเคราะห์) และกลุ่มที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบชัดเจน โดยกลุ่มที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบชัดเจนแบ่งออกได้อีก 4 รูปแบบ ได้แก่รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง โดยได้นำค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบชัดเจนทั้ง 4 รูปแบบ มาวิเคราะห์ด้วยการทดสอบ F-test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 4 รูปแบบ

รูปแบบ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	SD	F	p-value
1. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่	69	44.55	8.96	16.66**	.00
2. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม	15	55.93	12.88		
3. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ	6	73.00	20.51		
4. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง	12	46.08	9.62		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวที่ 44.55 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.96) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวที่ 55.93 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.88) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวที่ 73.00 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 20.51) และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวที่ 46.08 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.62) โดยเมื่อพิจารณาการทดสอบ F-test ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว พบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD ดังตารางที่ 4

จากตารางที่ 4 พบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร่ววน้อยกว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร่ววน้อยกว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ แต่มากกว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวรายคู่ด้วยวิธี LSD ของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 4 รูปแบบ

รูปแบบการอบรม	ค่าเฉลี่ย	1	2	3	4
		44.55	55.93	73.00	46.08
1. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่	44.55	-	-11.38*	-28.45*	-1.53
2. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม	55.93		-	-17.07*	9.85*
3. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ	73.00			-	26.92*
4. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง	46.08				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

11. อภิปรายผล

จากการศึกษาผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายผลเป็น 2 ส่วน ตามสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ ดังนี้

11.1 อภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ 3 องค์ประกอบของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาในข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า “พฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง แต่ไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่”

จากผลการศึกษาพบความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Alcaide et al. (2025), Arzeen et al. (2023), Chan et al. (2018), Z. Lin et al. (2023b), Masud et al. (2019), Munoz et al. (2017) และ Umar et al. (2025) พบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kawabata et al. (2011) และ Umar et al. (2025) ที่พบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Kawabata et al. (2011), Perez-Gramaje et al. (2020) และ Sutthi and Sukontamarn (2024) ที่พบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน สรุปได้ว่า งานวิจัยที่ได้กล่าวไปข้างต้นพบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งต่างมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกับงานวิจัยในครั้งนี้ ในทางตรงกันข้ามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ให้ผลของความสัมพัธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวที่แตกต่างจาก 3 รูปแบบข้างต้น โดยไม่พบความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าว

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Hesari and Hejazi (2011) และ Umar et al. (2025) ที่พบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าว

โดยเมื่อพิจารณาผลการศึกษาความสัมพันธ์ในการศึกษาค้างนี้ เหตุที่เป็นเช่นนั้น อาจเป็นผลมาจากลักษณะของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้เลี้ยงดูหรือพ่อแม่ใช้การอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูเด็กที่แตกต่างกันไปตามรูปแบบที่ตนเองถนัดหรือเลือกที่จะใช้ (4 รูปแบบ) โดยรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบจะสร้างผลลัพธ์ต่อเด็กที่แตกต่างกัน (Maccoby, 1992; Nguyen et al., 2019) เช่น รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง ส่งผลให้เด็กขาดความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น (Empathy) และขาดทักษะการควบคุมอารมณ์ที่เหมาะสม (Abdullah & Salim, 2020; Z. Lin et al., 2023b) ซึ่งอาจส่งผลให้เด็กไม่สามารถพัฒนาทักษะการจัดการปัญหาหรือหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม และทำให้เด็กใช้พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นวิธีการในการแก้ไขปัญหาและการแสดงออกต่อเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้ ส่วนรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่จะส่งผลให้เด็กเกิดความผูกพันแบบมั่นคง (Secure attachment) ทำให้ความมั่นคงทางอารมณ์ (W. Zhang et al., 2025, p. 3) เด็กสามารถเรียนรู้การควบคุมอารมณ์ ส่งเสริมความสามารถในปรับตัว พัฒนาทักษะทางสังคม และส่งเสริมการช่วยเหลือผู้อื่น (Hesari & Hejazi, 2011, p. 1725; Umar et al., 2025, p. 64) ซึ่งจะส่งผลให้เด็กไม่จำเป็นต้องใช้พฤติกรรมก้าวร้าวในการจัดการปัญหาหรือเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัว นี่จึงอาจเป็นเหตุผลที่พฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์ทางบวกและไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน

11.2 ส่วนที่ 2 อภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 2

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันทั้ง 4 รูปแบบ (รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง) มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า “รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แตกต่างกัน”

โดยผู้วิจัยได้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD ของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งอยู่นอกเหนือการพิสูจน์สมมติฐาน โดยทดสอบเพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างอย่างชัดเจน ในรูปแบบรายคู่ และพบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง แม้ว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งก็ตาม สาเหตุอาจเกิดจาก 2 ปัจจัย ได้แก่ ความแตกต่างเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างกลุ่มมีขนาดเล็ก (Small mean difference) (ค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมากพอ) และขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เล็ก ส่งผลให้ค่า

ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error: SE) มีค่าสูง กล่าวคือ เมื่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยสูงขึ้น ค่าความแตกต่างขั้นต่ำที่การทดสอบ LSD กำหนดจะเพิ่มขึ้น จึงทำให้แม้ค่าเฉลี่ยต่างกัน แต่ก็ไม่ถึงเกณฑ์นัยสำคัญ ดังนั้น แม้รูปแบบอบรมแบบเอาใจใส่จะมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่ำกว่า แต่เนื่องจากขนาดผลต่างเฉลี่ยเล็กและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยสูง ค่า t ที่คำนวณได้จึงไม่ผ่านเกณฑ์ LSD ทำให้ไม่พบความแตกต่างทางสถิติ

เหตุที่รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ความแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้กล่าวในส่วนที่ 1 อภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 1 ในช่วงท้ายไปแล้วบางส่วน ทั้งนี้ผู้วิจัยขออภิปรายเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ดังนี้

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ต่างกันล้วนส่งผลลัพธ์ที่แสดงออกผ่านเด็กที่แตกต่างกัน ทั้งทางด้านจิตใจ ความคิด และพฤติกรรม (Crockett et al., 2006; Lei et al., 2018) โดยเมื่อพิจารณาที่ลักษณะของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 รูปแบบจะพบความแตกต่างในรายละเอียดและลักษณะการอบรมเลี้ยงดูทั้งระดับความคาดหวัง ความเข้มงวด การวางกฎเกณฑ์ การดูแลเอาใจใส่ เป็นต้น (Baumrind, 1971; Maccoby & Martin, 1983, as cited in Kuppens & Ceulemans, 2019) โดยสิ่งเหล่านี้ล้วนหล่อหลอมให้เด็กมีจิตใจ ความคิด และพฤติกรรมที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมิติของพฤติกรรมก้าวร้าว ที่งานวิจัยในครั้งนี้ได้ค้นพบด้วยเช่นกัน ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายเป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแต่ละรูปแบบ ดังนี้

11.2.1 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้เลี้ยงดูเอาใจใส่และตอบสนองความต้องการของเด็กในระดับที่ต่ำ มีความคาดหวังต่อเด็กสูง มีการกำหนดขอบเขตและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนโดยผู้เลี้ยงดูจะไม่อธิบายเหตุผลหรืออาจจะอธิบายเหตุผลน้อย เน้นการควบคุมและการลงโทษ (Baumrind, 1971, pp. 1-2) ซึ่งอาจจะส่งผลให้เด็กเกิดพฤติกรรมการเลียนแบบ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของ Bandura (1977) โดยเด็กที่เติบโตในสิ่งแวดล้อมที่ผู้ปกครองใช้การควบคุมที่เข้มงวดและเน้นการลงโทษ เด็กจะเรียนรู้พฤติกรรมก้าวร้าวนี้ผ่านการสังเกตและเลียนแบบ (Modeling and Imitation) เด็กจะมองว่าการใช้อำนาจ ข่มขู่ และพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นวิธีการในการแก้ไขปัญหา และยังมองว่าเป็นพฤติกรรมที่ยอมรับได้ (Z. Lin et al., 2023b) เนื่องจากผู้เลี้ยงดูสามารถกระทำต่อตนได้ ตนก็สามารถกระทำต่อผู้อื่นได้เช่นกัน นอกจากนี้เมื่อโตขึ้นยังส่งผลให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้วิธีการควบคุมอารมณ์ได้อย่างถูกต้อง (Sanvictores & Mendez, 2022; W. Zhang et al., 2025) เมื่อเกิดข้อขัดแย้งหรือปัญหา เด็กจะใช้เวลาแก้ไขปัญหาด้วยพฤติกรรมก้าวร้าว เนื่องจากตนเคยสังเกตและเรียนรู้มาจากผู้เลี้ยงดู ประกอบกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูนี้จะลดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ทำให้เด็กมีความยากลำบากในการเข้าใจอารมณ์ผู้อื่น (Z. Lin et al., 2023b) เมื่อตนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวใส่ผู้อื่น ตนก็ไม่สามารถเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่นได้ และกระทำพฤติกรรมโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น และอาจส่งผลให้เกิดความขัดแย้งและปัญหากับผู้อื่นมากขึ้นในอนาคต (Kawabata et al., 2011)

11.2.2 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้เลี้ยงเอาใจใส่และตอบสนองความต้องการของเด็กในระดับที่สูง ไม่มีความคาดหวังต่อเด็กหรือคาดหวังต่ำ ไม่มีการกำหนดขอบเขตและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ไม่มีการลงโทษหรือลงโทษต่ำ ไม่สร้างขอบเขตใด ๆ ให้เด็ก ตามใจเด็ก (Baumrind, 1971, pp. 1-2) ซึ่งอาจจะส่งผลให้เด็กขาดการกำหนดขอบเขตพฤติกรรมที่ชัดเจน ประกอบกับการไม่มีการเสริมแรง (Reinforcement) อย่างสม่ำเสมอต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม เช่น การให้รางวัลกับพฤติกรรมที่เหมาะสม หรือลงโทษกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม จะส่งผลให้เด็กไม่สามารถพัฒนาทักษะการควบคุมพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม เด็กอาจแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว โดยการที่ผู้เลี้ยงดูไม่ให้การตอบสนองใด ๆ ทำให้เด็กอาจเรียนรู้ว่าพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่ยอมรับได้และสามารถกระทำได้โดยไม่ถูกจำกัด (Lent, 2020) นอกจากนี้ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบนี้ส่งผลให้เด็กมีทักษะการกำกับตนเอง (Self-regulation) ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เด็กจึงมักแสดงอาการใจร้อน หุนหันพลันแล่น และมีความสามารถในการจัดการอารมณ์เชิงลบต่ำ (Masud et al., 2019; Sanvictores & Mendez, 2022) เมื่อโตขึ้นและเผชิญกับความขัดแย้ง เด็กอาจมองว่าการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นวิธีการจัดการปัญหาที่เหมาะสม เนื่องจากไม่เคยได้รับผลลัพธ์ทางลบและขาดทักษะในการควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

11.2.3 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้เลี้ยงเอาใจใส่และตอบสนองความต้องการของเด็กในระดับที่ต่ำ ไม่มีความคาดหวังต่อเด็กหรือคาดหวังต่ำ ไม่มีการกำหนดขอบเขตและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ไม่มีการลงโทษหรือลงโทษต่ำ ไม่สร้างขอบเขตใด ๆ ให้เด็ก เพิกเฉยต่อเด็ก (Maccoby & Martin, 1983, as cited in Kuppens & Ceulemans, 2019, p. 169) ซึ่งอาจจะส่งผลให้เด็กมีทักษะการกำกับตนเองที่ต่ำ (Kawabata et al., 2011) เนื่องจากเด็กมีอิสระ ไม่ถูกเสริมแรงต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม เช่นเดียวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ เด็กอาจเรียนรู้ว่าพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นที่ยอมรับได้ เมื่อเด็กเผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องปรับตัวหรือมีความขัดแย้ง เด็กมักไม่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมได้ จนแสดงออกเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวต่อผู้อื่น (P. Li, 2025) ซึ่งอาจส่งผลทำให้ทักษะการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นต่ำกว่าที่ควรจะเป็น (Sanvictores & Mendez, 2022) นอกจากนี้ ตามทฤษฎีความผูกพัน (Attachment Theory) ของ Bowlby (1982) ระบุว่าเด็กที่ไม่ได้รับความอบอุ่นและการดูแลที่เพียงพอจะพัฒนารูปแบบความผูกพันที่ไม่มั่นคง (Insecure attachment) ส่งผลให้ขาดการสนับสนุนทางอารมณ์และความอบอุ่นจากผู้เลี้ยงดู อาจเกิดปัญหาในการพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์และการแก้ไขปัญหา ทำให้ต้องพึ่งพาพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นวิธีการในการจัดการความขัดแย้งและปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ (Vanderbilt-Adriance et al., 2015; Waters et al., 2010)

11.2.4 รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้เลี้ยงเอาใจใส่และตอบสนองความต้องการของเด็กในระดับที่สูง มีความคาดหวังต่อเด็กสูง มีการกำหนดขอบเขตและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนอย่างมีเหตุผล ให้ความอบอุ่น และเปิดโอกาสในการรับฟังจากเด็ก (Baumrind,

1971, pp. 1-2) ซึ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้มีบทบาทสำคัญในการสร้างความผูกพันแบบมั่นคง (Secure attachment) ตามทฤษฎีความผูกพันของ Bowlby (1982) โดยการตอบสนองต่อความต้องการของเด็กอย่างเอาใจใส่ช่วยให้เด็กมีความมั่นใจว่าผู้เลี้ยงดูจะอยู่เคียงข้างเมื่อจำเป็น จึงส่งเสริมให้เกิดการสำรวจสิ่งรอบตัวอย่างอิสระพร้อมทั้งรู้ว่ามี “สถานที่ที่ปลอดภัย” คอยสนับสนุนอยู่เสมอ โดยในช่วงวัยเด็ก เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่จะเรียนรู้วิธีการกำกับตนเองทั้งทางพฤติกรรมและอารมณ์ได้เป็นอย่างดี (W. Zhang et al., 2025, pp. 2-3) ซึ่งส่งผลต่อการปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเมื่อเด็กโตขึ้น การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ยังช่วยให้เด็กเรียนรู้แนวทางแก้ไขปัญหาอย่างมีระบบ ลดความรู้สึกเป็นศัตรู และสร้างความเป็นมิตรกับผู้อื่น ซึ่งจะลดพฤติกรรมก้าวร้าวและเพิ่มทักษะการเข้าสังคมที่ดียิ่งขึ้น (Umar et al., 2025, p. 64) ทั้งนี้ ผลการศึกษาของ Kawabata et al. (2011) และ Masud et al. (2019) สะท้อนให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูเชิงบวก (รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่) ไม่เพียงไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมด้านลบ แต่ยังลดพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยเช่นกัน ขณะเดียวกันการศึกษาของ Hesari and Hejazi (2011) และ Marcus (2007) ยืนยันว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก เช่น การเคารพตนเอง การปรับตัวที่ดี การช่วยเหลือผู้อื่น และการควบคุมอารมณ์ด้วยตนเอง หากพิจารณาด้วยกรอบของทฤษฎีการตัดสินใจด้วยตนเอง (Self-Determination Theory) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่จะทำหน้าที่เป็นปัจจัยป้องกันต่อพฤติกรรมก้าวร้าวผ่านการสนับสนุนความต้องการพื้นฐานของเด็กทั้งด้านอิสระภาพ (Autonomy) ความสามารถ (Competence) และความสัมพันธ์ (Relatedness) (Bradshaw et al., 2025; Joussemet et al., 2008; Teuber et al., 2022) ซึ่งช่วยสร้างความอบอุ่นและการสนับสนุนที่ลดผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ พร้อมทั้งส่งเสริมทักษะทางสังคมและอารมณ์ นอกจากนี้ เด็กที่ได้รับการดูแลด้วยความอบอุ่นและมีแบบอย่างในการจัดการกับอารมณ์เชิงลบจะสามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างสมดุล รับมือกับความขัดแย้งและปัญหาโดยไม่ใช้ความก้าวร้าวหรือรุนแรง (D. Li et al., 2023; Eilert & Buchheim, 2023) ขณะเดียวกัน การสนับสนุนอิสระภาพภายใต้การดูแลที่เหมาะสมยังช่วยให้เด็กพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกมีคุณค่า และทักษะการตัดสินใจ ซึ่งเป็นปัจจัยป้องกันสำคัญต่อพฤติกรรมทางลบและก้าวร้าวในวัยรุ่นและผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต (Joussemet et al., 2008; Teuber et al., 2022)

จากที่กล่าวไปข้างต้น ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ต่างกันดังผลการศึกษาในประเทศไทยในครั้งนี้ ทั้งนี้ผู้วิจัยยังพบประเด็นที่น่าสนใจอีกประเด็น นั่นคือ คู่เทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวที่สูงที่สุดและต่ำที่สุดของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู โดยค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวที่สูงที่สุดคือ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ (73.00) รองลงมาคือ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (55.93) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง (46.08) และต่ำที่สุดคือ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (44.55) ตามลำดับ โดยคู่เทียบรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวสูงและต่ำที่สุดคือคู่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ ซึ่งอาจอธิบายด้วยแนวคิดเรื่อง ความเอาใจใส่ (Responsiveness) และความคาดหวังและการตั้งขอบเขต

(Demandingness) ของ Maccoby and Martin (1983, as cited in Kuppens & Ceulemans, 2019, pp. 169-176) ที่พัฒนามาจากแนวคิดของ Baumrind (1966) ที่กล่าวว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูสามารถแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ จาก 2 ปัจจัย คือ 1. ด้านความเอาใจใส่ หมายถึง การตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก การให้ในสิ่งที่เด็กต้องการ และการใส่ใจ อีกปัจจัย คือ 2. ด้านความคาดหวังและการตั้งขอบเขต หมายถึง การตั้งความคาดหวังต่อเด็ก การกำหนดกฎเกณฑ์ การควบคุมพฤติกรรมทั้งการลงโทษและการเสริมแรง โดยทั้ง 4 รูปแบบจะถูกจัดและแสดงตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเอาใจใส่และความคาดหวังและการตั้งขอบเขตต่อรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 4 รูปแบบ

ความคาดหวังและการตั้งขอบเขต			
ความเอาใจใส่	ต่ำ		สูง
	ต่ำ	รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง	รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม
		สูง	รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่
	สูง	รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ	รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวสูงและต่ำที่สุดต่างมีปัจจัยด้านความเอาใจใส่ที่สูงระดับเดียวกัน แต่มีค่าความคาดหวังและการตั้งขอบเขตที่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้ค่าพฤติกรรมก้าวร้าวของทั้งสองแตกต่างกัน กล่าวคือ การกำหนดกฎเกณฑ์ การควบคุมความประพฤติ เช่น การให้รางวัลเมื่อกระทำพฤติกรรมที่เหมาะสม และการลงโทษเมื่อมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญต่อระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและวัยรุ่นในอนาคต ดังนั้นการเสริมแรงทั้งการให้รางวัลและการลงโทษจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรทำควบคู่ไปกับความเอาใจใส่ต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยเช่นกัน

นอกจากการอภิปรายในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 แล้วผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจคือรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบกักขังหรือผสมผสาน ที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปในหัวข้อการเตรียมข้อมูล พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างมีผู้ที่ถูกจัดให้มีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบชัดเจนจำนวน 102 คน (ร้อยละ 34.81) และผู้ที่ถูกจัดให้มีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบกักขังหรือผสมผสานจำนวน 191 คน (ร้อยละ 65.19) ถือว่ามีจำนวนมากกว่าแบบชัดเจนเกือบเท่าตัว นี่สะท้อนแนวโน้มรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูในประเทศไทยในปัจจุบันว่ามีแนวโน้มที่เปลี่ยนไป ไม่ได้กำหนดหรือใช้รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบใดแบบหนึ่งเพียงเท่านั้น (Sutthi & Sukontamarn, 2024) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Vasiou et al. (2023) ที่พบว่าผู้เลี้ยงดูในปัจจุบันใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบผสมผสานมีทั้งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หรือรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ ผสมผสานในการอบรมเลี้ยงดูเด็กหนึ่งคน ซึ่งเป็นผลมาจากหลายปัจจัย ทั้งสถานการณ์ทางสังคม ค่านิยมของสังคม ความคาดหวังจากสังคม และระบบการศึกษาที่เปลี่ยนไป วิฤตการณ์ โรคระบาด และสื่อสังคมออนไลน์ที่นำเสนอวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่หลากหลาย เป็นต้น (Alcaide et al., 2025; McWayne et al., 2017; Mesesan-Schmitz et al., 2024; Vasiou, et al., 2023)

ซึ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบกำกวมหรือผสมผสานนี้ยังส่งผลดีต่อเด็กจากตัวอย่างงานวิจัยของ X. Lin et al. (2023a, p. 1) พบว่าเด็กที่ถูกเลี้ยงดูด้วยรูปแบบผสมผสานมีทักษะการแก้ไขปัญหาในระดับที่สูง เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นผลมาจากการที่ผู้เลี้ยงดูหรือพ่อแม่ปรับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูให้เข้ากับเด็ก และเรียนรู้รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมกับเด็กหรือลูกของตนเองให้มากที่สุด เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างและมีความเฉพาะตามลักษณะของตนเอง การศึกษาและปรับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูให้เหมาะสมจึงน่าจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เป็นไปในทิศทางบวกได้เช่นกัน

จากข้อมูลที่กล่าวไปข้างต้น พบว่า ปัจจุบันผู้เลี้ยงดูหรือพ่อแม่ส่วนใหญ่ในประเทศไทยมีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบกำกวมหรือผสมผสาน (ไม่ได้ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งชัดเจน) และยังมียืนยันข้อมูล (ผลการวิจัยฉบับนี้) ได้ว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ “เอาใจใส่” มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ต่ำกว่ารูปแบบอื่น ๆ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้อาจช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ (ตามที่ได้อภิปรายไปข้างต้น) ในขณะที่การอบรมเลี้ยงดูแบบ “ตามใจ” กลับทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงที่สุด ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวในทางปฏิบัติ ดังนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำ “คู่มือหรือกิจกรรมฝึกทักษะสำหรับผู้เลี้ยงดูหรือพ่อแม่” ที่เน้นสอนเทคนิคการหาจุดสมดุลระหว่าง “ความรักความเข้าใจ” กับ “การสร้างกฎกติกา” ให้สมดุลกัน เพื่อช่วยแก้ปัญหาผู้เลี้ยงดูหรือพ่อแม่ที่รักเด็กมากเกินไป แต่ขาดการวางระเบียบวินัย ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้เด็กก้าวร้าวในอนาคต นอกจากนี้ ควรผลักดันแนวคิด “วินัยเชิงบวก” (Positive Discipline) ให้เป็นวาระสำคัญ โดยชี้ให้เห็นว่าการฝึกให้เด็กรู้จักรอคอย ผิดหวังให้เป็น และเคารพกติกา ไม่ใช่ความโหดร้าย แต่เป็นภูมิคุ้มกันที่สำคัญ เพราะหากผู้เลี้ยงดูหรือพ่อแม่ให้ความรักหรือความเอาใจใส่ (Responsiveness) เพียงอย่างเดียวโดยขาดการควบคุมหรือการตั้งขอบเขต (Demandingness) เด็กจะขาดทักษะการหักห้ามใจตนเอง ซึ่งอาจจะกลายเป็นระเบิดเวลาทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว เมื่อเด็กต้องออกไปใช้ชีวิตจริงในสังคม

12. สรุปผลการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ 1. พบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างพฤติกรรมก้าวร้าวกับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ และ 2. ยังพบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 รูปแบบ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้ง มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสรุปว่าผลการศึกษาสนับสนุนสมมติฐานทั้งสองข้อ

เนื่องจากการศึกษานี้ เน้นการยืนยันผลการศึกษาทั้งความสัมพันธ์และการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 รูปแบบในบริบทของประเทศไทย การศึกษานี้จึงเน้นการยืนยันผลและพิสูจน์สมมติฐานเป็นหลัก ทั้งนี้การศึกษานี้ได้ผลลัพธ์ข้อค้นพบเพิ่มเติมที่น่าสนใจคือ สัดส่วนของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบกำกวมหรือผสมผสานมีจำนวนถึงร้อยละ 65.19 ของกลุ่มตัวอย่าง

ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มการอบรมเลี้ยงดูในประเทศไทยในปัจจุบันที่ผู้เลี้ยงดูปรับเปลี่ยนรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและผสมผสานจากรูปแบบเดิมให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเด็กมากขึ้น

13. ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

13.1 ข้อจำกัดของการศึกษาคั้งนี้ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูมีขนาดค่อนข้างน้อย โดยกลุ่มที่มีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ชัดเจน พบว่ามีเพียงร้อยละ 34.81 เท่านั้น และเมื่อจำแนกออกเป็นทั้ง 4 รูปแบบตามกรอบแนวคิดของ Baumrind (1971) และ Maccoby and Martin (1983, as cited in Kuppens & Ceulemans, 2019) ยิ่งทำให้จำนวนในแต่ละรูปแบบลดน้อยลง ซึ่งเป็นผลมาจากการเก็บข้อมูลในภาคสนามเพียงช่วงเวลาเดียว (มกราคม ถึง ตุลาคม 2566) แม้จะสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้นแล้ว แต่ก็ยังปรากฏความไม่สมดุลของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จึงอาจเป็นข้อจำกัดต่อการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบนี้ยังสะท้อนภาพรวมของสังคมไทยในปัจจุบัน ที่รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบผสมผสานมีการปรากฏอยู่มากกว่ารูปแบบที่ชัดเจน

13.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาคั้งถัดไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก คือ การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากข้อจำกัดของการศึกษาคั้งนี้พบว่า สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบชัดเจนทั้ง 4 รูปแบบ มีจำนวนค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังนั้นการศึกษาคั้งถัดไปควรใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยวิธีการแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มย่อย หรือแบ่งเป็นชั้นภูมิก่อน แล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่าง และควรนำข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์เพื่อหาสัดส่วนของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู เพื่อให้ได้สัดส่วนที่สมดุลและเหมาะสมต่อการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบ ประเด็นที่สองคือ การนำรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบกำกวมหรือแบบผสมผสานมาศึกษาร่วมกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมก้าวร้าว เนื่องจากงานวิจัยพบว่ารูปแบบการอบรมเลี้ยงดูรูปแบบนี้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน และอาจส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กในรูปแบบที่แตกต่างจากรูปแบบดั้งเดิม ประเด็นที่สามคือ การศึกษาคั้งถัดไปควรเน้นการศึกษาคั้งอื่น ๆ ที่อาจทำหน้าที่เป็นตัวแปรส่งผ่านหรือตัวแปรกำกับที่สามารถช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู เช่น การเปลี่ยนจากรูปแบบการควบคุมหรือทอดทิ้งเป็นรูปแบบอื่น อาจไม่สามารถปฏิบัติได้ในครอบครัวบางประเภท การระบุตัวแปรส่งผ่านหรือตัวแปรกำกับที่สามารถจัดการหรือควบคุมได้ง่ายกว่า เช่น การสนับสนุนทางสังคม ความสามารถในการควบคุมตนเอง หรือสภาพแวดล้อมทางการศึกษา อาจเป็นทางเลือกที่มีประสิทธิผลในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กในอนาคตได้เช่นกัน

เอกสารอ้างอิง/References

- กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต, สถาบันราชานุกูล. (3 มิถุนายน 2561). กรมสุขภาพจิต เตือนผู้ปกครอง อย่าเฝ้าปัญหา “ก้าวร้าว” ของลูก ซึ่งร้อยละ 40 โตขึ้นอาจเสี่ยงเป็น นักเลงอันธพาล!
<https://th.rajanukul.go.th/ข่าวประชาสัมพันธ์/กรมสุขภาพจิตเตือนผู้ปกครองอย่าเฝ้าปัญหา>
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 15). อมรการพิมพ์.
- ดุษฎา จิตตะยโสธร. (2552). รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู: แนวคิดของ Diana Baumrind. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 29(4), 173-187. https://utccjournal.utcc.ac.th/view_book.php?journal=29.4.19.5.2
- เบญจมาภรณ์ รุ่งแสง. (2563). การจัดการพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงในวัยรุ่น. วารสารวิชาการ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 3(1), 92-99. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/human_dru/article/view/251318
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, ชีระพร อูวรรณโณ, เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์, สุภาพรณ โคตรจรัส, คัดนางค์ มณีศรี, และ พรรณระพี สุทธิวรรณ. (2545). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของคนไทยกับกระบวนการทางสังคมประกิตของครอบครัวในปัจจุบันที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. <https://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/12565>
- ภราดร ยิ่งยวด. (2561). ผลของโปรแกรมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก ในสถานสงเคราะห์เด็กชาย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหิดล]. Mahidol University Library and Knowledge Center. https://mahidol.primo.exlibrisgroup.com/permalink/66MU_INST/1fjn44v/alma991002596929709231
- วีรณัฐ วงศ์คงเดช. (2547). เจตคติต่อการแสวงหาความช่วยเหลือและการเรียนรู้แบบกำกับตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Intellectual Repository. <https://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/68>
- วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ. (2565). การศึกษาเปรียบเทียบการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยด้วยเทคนิค IOC, CVR และ CVI. รังสิตสารสนเทศ, 28(1), 169-192. <https://doi.org/10.14456/rilj.2022.8>
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2553). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2 วัยรุ่น-วัยสูงอายุ (พิมพ์ครั้งที่ 9). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศักดิ์ชัย จันทะแสง. (2567). การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามสำหรับการวิจัย. วารสารวิชาการ ปชมท., 13(1), 1-15.
- สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์. (2556). แนวทางการดูแลช่วยเหลือวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง. กระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์.

- Abdullah, S. H., & Salim, R. M. A. (2020). Parenting style and empathy in children: The mediating role of family communication patterns. *Humanitas: Indonesian Psychological Journal*, 17(1), 34-45. <https://doi.org/10.26555/humanitas.v17i1.13126>
- Alcaide, M., Garcia, O. F., Chen, F., & Garcia, F. (2025). Raising generation Z children in China: Parenting styles and psychosocial adjustment. *Psychosocial Intervention*, 34(2), 103-115. <https://doi.org/10.5093/pi2025a9>
- American Psychological Association. (2017). *Parenting styles*. <https://www.apa.org/act/resources/fact-sheets/parenting-styles>
- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55(5), 469-480. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.5.469>
- Arzeen, S., Arzeen, N., & Shah, M. (2023). A study of authoritarian parenting style and aggression among adolescents. *Journal of Medical Sciences*, 31(2), 129-131. <https://doi.org/10.52764/jms.23.31.2.8>
- Azimi, A. L., Vaziri, S., & Kashani, F. L. (2012). Relationship between maternal parenting style and child's aggressive behavior. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 69(1), 1276-1281. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.12.062>
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Prentice Hall.
- Baumrind, D. (1966). Effects of authoritative parental control on child behavior. *Child Development*, 37(4), 887-907. <https://doi.org/10.2307/1126611>
- Baumrind, D. (1971). Current patterns of parental authority. *Developmental Psychology*, 4(1, Pt.2), 1-103. <https://doi.org/10.1037/h0030372>
- Baumrind, D. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. *The Journal of Early Adolescence*, 11(1), 56-95. <https://doi.org/10.1177/0272431691111004>
- Bornstein, M. H., & Zlotnik, D. (2008). Parenting styles and their effects. In M. M. Haith & J. B. Benson (Eds.), *Encyclopedia of infant and early childhood development* (pp. 496-509). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0123708779.00118-3>
- Bowlby, J. (1982). *Attachment and loss: Vol. 1. attachment* (2nd ed.). Basic Books.
- Bradshaw, E. L., Duineveld, J. J., Conigrave, J. H., Steward, B. A., Ferber, K. A., Joussemet, M., Parker, P. D., & Ryan, R. M. (2025). Disentangling autonomy-supportive and psychologically controlling parenting: A meta-analysis of self-determination theory's dual process model across cultures. *The American psychologist*, 80(6), 879-895. <https://doi.org/10.1037/amp0001389>

- Buss, A. H., & Perry, M. (1992). The Aggression Questionnaire. *Journal of Personality and Social Psychology*, 63(3), 452-459. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.63.3.452>
- Byrne, B. M. (2010). *Structural equation modeling with AMOS: Basic concepts, applications, and programming* (2nd ed.). Routledge.
- Centers for Disease Control and Prevention. (2024). *Youth violence prevention: Risk and protective factors*. <https://www.cdc.gov/youth-violence/risk-factors/index.html>
- Centers for Disease Control and Prevention. (2025). *Youth violence prevention: Bullying*. <https://www.cdc.gov/youth-violence/about/about-bullying.html>
- Chan, J. Y., Harlow, A. J., Kinsey, R., Gerstein, L. H., & Fung, A. L. C. (2018). The examination of authoritarian parenting styles, specific forms of peer-victimization, and reactive aggression in Hong Kong youth. *School Psychology International*, 39(4), 378-399. <https://doi.org/10.1177/0143034318777781>
- Chen, D., & Sun, H. (2025). The dynamics from reactive aggression to proactive aggression among adolescents: A multilevel chain mediating model. *Personality and Individual Differences*, 234, Article 112950. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2024.112950>
- Cochran, W.G. (1977). *Sampling techniques* (3rd ed.). John Wiley & Sons.
- Connor, D. F., Newcorn, J. H., Saylor, K. E., Amann, B. H., Scahill, L., Robb, A. S., Jensen, P. S., Vitiello, B., Findling, R. L., & Buitelaar, J. K. (2019). Maladaptive aggression: With a focus on impulsive aggression in children and adolescents. *Journal of Child and Adolescent Psychopharmacology*, 29(8), 576-591. <https://doi.org/10.1089/cap.2019.0039>
- Crockett, L., Moilanen, K., Raffaelli, M., & Randall, B. (2006). Psychological profiles and adolescent adjustment: A person-centered approach. *Development and Psychopathology*, 18(1), 195-214. <https://doi.org/10.1017/S0954579406060111>
- Cronbach, L. J. (1949). *Essentials of psychological testing* (2nd ed.). Harper.
- Delvecchio, E., Germani, A., Raspa, V., Lis, A., & Mazzeschi, C. (2020). Parenting styles and child's well-being: The mediating role of perceived parental stress. *European Journal of Psychology*, 16(3), 514-531. <https://doi.org/10.5964/ejop.v16i3.2013>
- Department of Justice, Office of Justice Programs. (2022). *Trends in youth arrests for violent crimes*. <https://ojjdp.ojp.gov/publications/trends-in-youth-arrests.pdf>
- Eilert, D. W., & Buchheim, A. (2023). Attachment-related differences in emotion regulation in adults: A systematic review on attachment representations. *Brain Sciences*, 13(6), Article 884. <https://doi.org/10.3390/brainsci13060884>

- Esposito, C., Spadari, E. M., Caravita, S. C. S., & Bacchini, D. (2022). Profiles of community violence exposure, moral disengagement, and bullying perpetration: Evidence from a sample of Italian adolescents. *Journal of Interpersonal Violence*, 37(9-10), 5887-5913. <https://doi.org/10.1177/08862605211067021>
- Estévez, E., & Góngora, J. N. (2009). Adolescent aggression towards parents: Factors associated and intervention proposals. In C. Quin & S. Tawse (Eds.), *Handbook of aggressive behavior research* (pp. 143-164). Nova Science. <https://www.uv.es/~lisis/estevez/handbook-agresive-behav.pdf>
- Estévez, E., Jiménez, T. I., & Moreno, D. (2018). Aggressive behavior in adolescence as a predictor of personal, family, and school adjustment problems. *Psicothema*, 30(1), 66-73. <https://doi.org/10.7334/psicothema2016.294>
- Fauzi, F. A., Zulkefli, N. A. M., & Baharom, A. (2023). Aggressive behavior in adolescent: The importance of biopsychosocial predictors among secondary school students. *Frontiers in Public Health*, 11, Article 992159. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.992159>
- France, A., (2025). *Child violent crime suspects are 'getting younger' in London*. The Standard. <https://www.standard.co.uk/news/crime/children-violent-crime-report-suspects-b1233513.html>
- Freud, S. (1964). Analysis terminable and interminable (J. Strachey, A. Freud, A. Strachey, & A. Tyson, Trans.). In J. Strachey (Ed.), *The standard edition of the complete psychological works of Sigmund Freud* (Vol. 23, pp. 209-254). Hogarth Press and the Institute of Psycho-Analysis. (Original work published 1937). https://www.sas.upenn.edu/~cavitch/pdf-library/Freud_Analysis_Terminable_Interminable.pdf
- Hesari, N. K. Z., & Hejazi, E. (2011). The mediating role of self esteem in the relationship between the authoritative parenting style and aggression. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 30, 1724-1730. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.10.333>
- Holden, G. W. (2015). *Parenting: A dynamic perspective* (2nd ed.). SAGE.
- Inyoo, A., & Polsook, R. (2022). Validity and reliability of the Thai version of the cardiac anxiety questionnaire-revised among Thai cardiac patients. *Journal of Health Science and Medical Research*, 40(6), 607-615. <https://doi.org/10.31584/jhsmr.2022870>
- Jiang, S., Chen, Y., & Wang, L. (2024). Effectiveness of community-based programs on aggressive behavior among children and adolescents: A systematic review and meta-analysis. *Trauma, Violence, & Abuse*, 25(4), 2845-2861. <https://doi.org/10.1177/15248380241227986>

- Joussemet, M., Landry, R., & Koestner, R. (2008). A self-determination theory perspective on parenting. *Canadian Psychology*, 49(3), 194-200. <https://doi.org/10.1037/a0012754>
- Kawabata, Y., Alink, L. R. A., Tseng, W. L., Van-Ijzendoorn, M. H., & Crick, N. R. (2011). Maternal and paternal parenting styles associated with relational aggression in children and adolescents: A conceptual analysis and meta-analytic review. *Developmental Review*, 31(4), 240-278. <https://doi.org/10.1016/j.dr.2011.08.001>
- Kourkoutas, E., & Stavrou, P. (2018). The dynamics of aggressive behavior in childhood and adolescence and the role of school. Implication for practice. *Psychology*, 9(8), 2116-2134. <https://doi.org/10.4236/psych.2018.98121>
- Kuppens, S., & Ceulemans, E. (2019). Parenting styles: A closer look at a well-known concept. *Journal of Child and Family Studies*, 28, 168-181. <https://doi.org/10.1007/s10826-018-1242-x>
- Lei, H., Chiu, M. M., Cui, Y., Zhou, W., & Li, S. (2018). Parenting style and aggression: A meta-analysis of mainland Chinese children and youth. *Children and Youth Services Review*, 94(1), 446-455. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2018.07.033>
- Lent, M. (2020). *Parenting style and relational aggression: The moderating role of physiological reactivity* (Publication No. 1184) [Doctoral dissertation, University of Vermont]. Graduate College Dissertations and Theses. <https://scholarworks.uvm.edu/graddis/1184>
- Li, D., Li, W., & Zhu, X. (2023). Parenting style and children emotion management skills among Chinese children aged 3-6: The chain mediation effect of self-control and peer interactions. *Frontiers in Psychology*, 14, Article 1231920. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1231920>
- Li, P. (2025). *Uninvolved parenting: Examples, characteristics, and effects*. Parenting Style. <https://www.parentingstyles.com/parenting/style/uninvolved/>
- Lin, X., Yang, W., Xie, W., & Li, H. (2023a). The integrative role of parenting styles and parental involvement in young children's science problem-solving skills. *Frontiers in Psychology*, 14, Article 1096846. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1096846>
- Lin, Z., Zhou, Z., Zhu, L., & Wu, W. (2023b). Parenting styles, empathy and aggressive behavior in preschool children: An examination of mediating mechanisms. *Frontiers in Psychology*, 14, Article 1243623. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1243623>
- Luyckx, K., Tildesley, E., Soenens, B., Andrews, J. A., Hampson, S. E., Peterson, M., & Duriez, B. (2011). Parenting and trajectories of children's maladaptive behaviors: A 12-year prospective community study. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 40(3), 468-478. <https://doi.org/10.1080/15374416.2011.563470>

- Maccoby, E. E. (1992). The role of parents in the socialization of children: An historical overview. *Developmental Psychology*, 28(6), 1006-1017. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.28.6.1006>
- Malti, T., & Rubin, K. H. (2018). *Handbook of child and adolescent aggression*. Guilford Press.
- Marcus, R. F., (2007). *Aggression and violence in adolescence*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511611292>
- Masud, H., Ahmad, M. S., Cho, K. W., & Fakhr, Z. (2019). Parenting styles and aggression among young adolescents: A systematic review of literature. *Community Mental Health Journal*, 55, 1015-1030. <https://doi.org/10.1007/s10597-019-00400-0>
- McWayne, C., Mattis, J. S., Wright, L. E. G., Limlingan, M. C., & Harris, E. (2017). An emic, mixed methods approach to defining and measuring positive parenting among low-income, black families. *Early Education and Development*, 28(2), 182-206. <https://doi.org/10.1080/10409289.2016.1208601>
- Mesanan-Schmitz, L., Coman, C., Stanciu, C., Bucur, V., Tiru, L. G., & Bularca, M. C. (2024). Changes in parenting behavior in the time of COVID-19: A mixed method approach. *PLoS ONE*, 19(4), Article e0302125. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0302125>
- Muarifah, A., Mashar, R., Hashim, I. H. M., Rofiah, N. H., & Oktaviani, F. (2022). Aggression in adolescents: The role of mother-child attachment and self-esteem. *Behavioral Sciences*, 12(5), Article 147. <https://doi.org/10.3390/bs12050147>
- Munoz, J. M., Braza, P., Carreras, R., Braza, F., Azurmendi, A., Pascual-Sagastizábal, E., Cardas, J., & Sánchez-Martín, J. R. (2017). Daycare center attendance buffers the effects of maternal authoritarian parenting style on physical aggression in children. *Frontiers in Psychology*, 8, 391. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00391>
- Nguyen, H. T. L., Nakamura, K., Seino, K., & Saber, A. (2019). Impact of parent-adolescent bonding on school bullying and mental health in Vietnamese cultural setting: Evidence from the global school-based health survey. *BMC Psychology*, 7, Article 16. <https://doi.org/10.1186/s40359-019-0294-z>
- Office of the Surgeon General (US). (2001). *Youth violence: A report of the Surgeon General*. U.S. Department of Health and Human Services. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/20669522>
- Perez-Gramaje, A. F., Garcia, O. F., Reyes, M., Serra, E., & García, F. (2020). Parenting styles and aggressive adolescents: Relationships with self-esteem and personal maladjustment. *The European Journal of Psychology Applied to Legal Context*, 12(1), 1-10. <https://doi.org/10.5093/ejpalc2020a1>

- Power, T. G. (2013). Parenting dimensions and styles: A brief history and recommendations for future research. *Childhood Obesity*, 9(1S), S110-S113. <https://doi.org/10.1089/chi.2013.0034>
- Ruiz-Esteban, C., Méndez, I., Martínez-Ramón, J. P., Antón-Ros, N., & Lagos-San-Martín, N. G. (2025). Profiles of aggressiveness and stress in Spanish adolescents. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 15(6), Article 112. <https://doi.org/10.3390/ejihpe15060112>
- Sanvictores, T., & Mendez, M. D. (2022, September 18). *Types of parenting styles and effects on children*. StatPearls. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK568743/>
- Seo, S., Yang, J. Y., & McDonald, K. L. (2023). Yearning for popularity: How are popularity goals and self-perceived popularity related to aggression and victimization? *Journal of Early Adolescence*, 43(9), 1347-1371. <https://doi.org/10.1177/02724316221149414>
- Shemesh, Y., Benjamin, A., Shoshani-Haye, K., Yizhar, O., & Chen, A. (2024). Studying dominance and aggression requires ethologically relevant paradigms. *Current Opinion in Neurobiology*, 86, Article 102879. <https://doi.org/10.1016/j.conb.2024.102879>
- Sirirassamee, T., Sirirassamee, B., & Jampaklay, A. (2017). Violence related behavior and risk factors for physical assault among vocational students in Bangkok and metropolitan region. *Journal of the Medical Association of Thailand*, 100(S8), S78-S86.
- Sutthi, S., & Sukontamarn, P. (2024). Parenting styles and behavioral problems among preschoolers in Thailand. *The Journal of Behavioral Science*, 19(3), 60-74. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/IJBS/article/download/272747/185050>
- Tehrani, H. D., Yamini, S., & Vazsonyi, A. T. (2024). Parenting styles and Big Five personality traits among adolescents: A meta-analysis. *Personality and Individual Differences*, 216, Article 112421. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2023.112421>
- Teuber, Z., Tang, X., Sielemann, L., Otterpohl, N., & Wild, E. (2022). Autonomy-related parenting profiles and their effects on adolescents' academic and psychological development: A longitudinal person-oriented analysis. *Journal of youth and adolescence*, 51(7), 1333-1353. <https://doi.org/10.1007/s10964-021-01538-5>
- Umar, K., Kamran, M., & Rizzo, A. (2025). The impact of parenting styles on child and adolescent aggression: A systematic review. *Life Span and Disability*, 28(1), 61-75. https://doi.org/10.57643/lsadj.2025.28.1_03
- University of Cambridge, MRC Cognitive and Brain Sciences Unit. (2018). *Testing normality including skewness and kurtosis*. <https://imaging.mrc-cbu.cam.ac.uk/statswiki/FAQ/Simon>

- Vanderbilt-Adriance, E., Shaw, D. S., Brennan, L. M., Dishion, T. J., Gardner, F., & Wilson, M. N. (2015). Protective factors in the development of early child conduct problems. *Family Relations*, 64(1), 64-79. <https://doi.org/10.1111/fare.12105>
- Vasiou, A., Kassis, W., Krasanaki, A., Aksoy, D., Favre, C. A., & Tantaros, S. (2023). Exploring parenting styles patterns and children's socio-emotional skills. *Children*, 10(7), Article 1126. <https://doi.org/10.3390/children10071126>
- Waters, S. F., Virmani, E. A., Thompson, R. A., Meyer, S., Raikes, H. A., & Jochem, R. (2010). Emotion regulation and attachment: Unpacking two constructs and their association. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 32(1), 37-47. <https://doi.org/10.1007/s10862-009-9163-z>
- Whisnant, G. (2024). *America sees rise in minors accused of crimes*. Newsweek. <https://www.newsweek.com/america-rise-juvenile-violent-property-crime-fbi-data-1958069>
- World Health Organization. (2021). *2021 GSHS fact sheet Thailand*. <https://www.who.int/publications/m/item/2021-gshs-fact-sheet-thailand>
- World Health Organization. (2024). *Youth violence*. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/youth-violence>
- Zhang, Y., Shi, P., Gao, M., & Chang, H. (2022). Factors influencing aggressive adolescent behavior: An analysis using the decision tree method. *The Journal of Genetic Psychology*, 183(6), 537-548. <https://doi.org/10.1080/00221325.2022.2094213>
- Zhang, W., Xie, T., Li, S., Yan, Q., Zeng, J., & Shi, S. (2025). Parenting styles and externalizing problem behaviors of preschoolers: Mediation through self-control abilities and emotional management skills. *Frontiers in Psychology*, 16, Article 1433262. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1433262>
- Zhu, L., Huang, M., Fang, Z., Tong, J., Pan, Z., Hua, L., Dong, P., Wen, L., Chang, W., Yao, Y., Chen, Y., & Jin, Y. (2025). Exploring the relationship between aggressive behavior, family parenting styles, and self-esteem among only-child college students in China: A cross-sectional study. *Psychology Research and Behavior Management*, 18, 435-448. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S505802>